

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Ministrstvo za infrastrukturo
E: gp.mzi@gov.si
Slovenske Železnice, d.o.o.
E: info@slo-zeleznice.si

Številka: 0702-206/2022/2
Datum: 9. 1. 2023

Zadeva: **Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede enake dostopnosti do prevoza v železniškem prometu za invalide**

Spoštovani,

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) je po uradni dolžnosti preverjal položaj invalidnih oseb v železniškem prometu. Pri tem se je osredotočil tako na dostopnost železniške infrastrukture kot tudi samih vlakov.

Zagovornik načela enakosti Ministrstvu za infrastrukturo in Slovenskim železnicam d.o.o. skladno z 21. členom ZVarD priporoča, da naj pravočasno izvedeta vse aktivnosti, potrebne za prilagoditev vlakov in druge železniške infrastrukture invalidom, z namenom zagotovitve dostopnosti iz 16. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov v zakonskem roku, ki se izteče 11. 12. 2025.

Vljudno vas naprošamo, da nas v čim krajšem času od prejema tega dopisa obvestite o upoštevanju priporočila.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika k priporočilu št. 0702-206/2022/2

Poslano:

- naslovnikoma (e-pošta),
- zbirka dok. gradiva

V vednost:

- Urad Predsednika republike (po e-pošti: gp.uprs@predsednik.si)
- Državni zbor (po e-pošti: gp@dz-rs.si)
- Državni svet (po e-pošti: gp@ds-rs.si)
- Varuh človekovih pravic (po e-pošti: info@varuh-rs.si)
- Služba Vlade za zakonodajo (po e-pošti: gp.svz@gov.si)
- Družba za upravljanje javnega potniškega prometa d.o.o. (po e-pošti: miran.secki@gov.si)

**UTEMELJITEV STROKOVNE SLUŽBE ZAGOVORNIKA K PRIPOROČILU
ŠT. 0702-206/2022/2**

Zagovornik načela enakosti Ministrstvu za infrastrukturo in Slovenskim železnicam d.o.o. skladno z 21. členom ZVarD priporoča, da naj pravočasno izvedeta vse aktivnosti, potrebne za prilagoditev vlakov in druge železniške infrastrukture invalidom, z namenom zagotovitve dostopnosti iz 16. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov v zakonskem roku, ki se izteče 11. 12. 2025.

Prečiščena različica Listine Evropske Unije o temeljnih pravicah v 26. členu izrecno priznava in spoštuje pravico invalidov do ukrepov za zagotavljanje njihove samostojnosti, socialne in poklicne vključenosti ter sodelovanja v življenju skupnosti.¹

Tudi Konvencija o pravicah invalidov v 9. členu zavezuje države pogodbenice, da invalidom omogočijo neodvisno življenje in polno sodelovanje na vseh področjih življenja, sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi invalidom zagotovijo, da imajo enako kot drugi dostop do fizičnega okolja, prevoza, informacij in komunikacij, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami in sistemi, ter do drugih objektov, naprav in storitev, ki so namenjene javnosti ali se zanjo opravljajo v mestu in na podeželju.²

Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI) v prvem odstavku 16. člena določa, da mora biti invalidom zagotovljena enaka dostopnost do prevoza v cestnem in železniškem prometu ter pomorski in notranji plovbi.³

Upravljavca javne železniške infrastrukture in prevoznika javnih linijskih prevozov v železniškem prometu morata prilagoditi vlake in drugo železniško infrastrukturo za gibalno in senzorno ovirane invalide ter da nudijo informacije o možnosti uporabe železniškega prometa v invalidom prilagojenih oblikah (četrti odstavek 16. člena ZIMI).

Rok za primerno prilagoditev prevoza potnikov v železniškem prometu, na način, da se bo invalidom zagotovila dostopnost iz 16. člena tega zakona, je največ 15 let od začetka veljavnosti tega zakona (peti odstavek 38. člena ZIMI).

ZIMI je stopil v veljavo 11. 12. 2010 iz česar sledi, da se rok za primerno prilagoditev prevoza potnikov v železniškem prometu izteče **11. 12. 2025**.

Javna železniška infrastruktura je v lasti Republike Slovenije. Za gradnjo, nadgradnjo, obnovo in vzdrževanje javne železniške infrastrukture je pristojna Direkcija za infrastrukturo. Upravljavca javne železniške infrastrukture je podjetje Slovenske železnice-Infrastruktura, d.o.o.⁴

Za upravljanje z javnim potniškim prometom je bila v letošnjem letu z Zakonom o upravljanju javnega potniškega prometa (ZUJPP) ustanovljena Družba za upravljanje javnega potniškega prometa d.o.o.⁵ Družba opravlja naloge upravljavca javnega potniškega prometa, sodeluje pri pripravi strokovnih podlag za odločanje s področja javnega potniškega prometa in opravlja druge zakonske naloge.⁶

¹ UL C 326, 26. 10. 2012, str. 391–407.

² Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (MKPI), Uradni list RS št. 37/08 – MP, št. 10.

³ Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17).

⁴ <https://www.gov.si teme/zelezniska-infrastruktura/>.

⁵ Uradni list, št. 54/2022.

⁶ Glej 2. člen ZUJPP skladno s katerim je »javni potniški promet« je javni prevoz potnikov v notranjem cestnem, notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, po vodnih poteh in prevoz oseb z žičniškimi napravami.

